

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:		Fülsős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.	Kiadó lapkiadó: József.	Egy példány ára 4 fillér. Helyesbítés és kiadótartal: Debrecen, Csapó-u. 8. — Telefon
Évi: Negyedévre	3 korona.			
Évi: Negyedévre	12 "			
Évi: Negyedévre	5 "			
Évi: Negyedévre	20 "			

Előjogok, kiváltságok.

A képviselőház végre elintézte a kereskedelemügyi miniszterium költségvetését is és valóban igazságtalan lenne az a szemrehányás, hogy a képviselők, kik azelőtt oly sok időt céltalanul elfecséreltek, most bizonyos felületességgel siklanak tovább fontos költségvetések fölött, csak hogy végre haza mehessenek. Kétszeresen helytelen lenne a szemrehányás, mert egy részről a kormány, mint ezt a miniszterelnök tárcája egyik tárgyánál hangoztatta, a szünetet új javaslatok tanulmányozására és előkészítésére használja fel és mert más részt a képviselő urak valóban alig mondhattak volna valami fontosabbat, amit a miniszterek sokkal találóbban, sokkal tárgyilagosabban és sokkal előrelátóbban részint már mondtak, részint bizonytalán mondani fognak. Így a kereskedelemügyi költségvetés általános vitájában egy voltaképpen nagy reformatori gondolatot csak maga a miniszter fejezte ki, midőn ipariskoláink újra szervezésének szükséges voltát hangsúlyozta s egyúttal közölte, hogy a tanfolyamok utolsó évét a tanulókkal a műhelyben szándékszik eltölteni, mert — és ez volt Hieronymi indokolása — a végzett iskolai tanulók is azt tartják, hogy nem lehetnek jobbat, mint ahelyett, hogy tanulni azt az ipart, melyre elméltileg kiképezték őket, rögtön hivatali keresnek, melyben talán lassan, de biztosan és bizonyára nagyobb munka teljesítése nélkül előremennek, nagyobb jövedelemhez és végül, ha a dologkerülő ifjaknak tetszik, nyugdíjhoz jutnak. Igen, ez egyik rákfenéje társadalmunknak, a vagy fáradtság nélkül szerzett jövedelem után a nélkül is, hogy előbb produktív érvényesítette volna magát. De itt egy pontban a társadalmat mégis fel kell menteni a vádalól, mert éppen kormányzati uton is dédelgettek oly nézeteket, melyek társadalmunk modern fölépítését nemcsak akadályozzák, hanem rend-

kivül veszélyeztetik is. Ha középiskoláinknak nem lennének oly nagy előjogaik, a mennyiben azok, kik középiskolákat végeztek, szinte kiváltságokat élveznek hivatalok és még hozzá magasabb hivatalok elérésére vonatkozólag, akkor a szülők, kik csak gyermekeik javát akarják más iskolába is küldeni gyermekeiket. Mert ha őszintén vesszük, a tudásnak, kivált a pozitív tudásnak azt a mértékét, melylyel azok ékeskednek, kik középiskolát végeztek, más intézetekben is talán szolidabban meg lehet szerezni, csak hogy ama más iskolák végzett növendékei nem bírnak oly felfuvalkodottsággal, oly öntulbecsüléssel és ebből következőleg a véleményével, hogy a további szellemi munka, kivéve a vizgára készülést, meglehetősen felesleges. Amíg a közoktatásügyi kormány meg nem törli e kiváltságokat vagy más más iskolákat is fel nem ruház ugyanazon kiváltságokkal, addig nehezen fog teljesülni a kereskedelmi miniszter azon kívánsága, hogy a társadalom jöjjön segélyére, amennyiben a szülők adják gyermekeiket az iparra. Mert hogy a kereskedelem és ipar tisztelete elterjedjen a társadalomban, ehhez a közoktatásügyi kormánynak kell a kezdeményezést megragadni.

Cselédügyünk.

— julius 30.

(K.) Sokkal fontosabb kérdés a cselédügy, hogysem helyet neadnánk a kérdés tárgyalására lapunk hasábjain. Közelről érint e kérdés minden családot és ütött immár a tizenketedik óra, melyben komolyan kell foglalkozni az illetékes tényezőknek a cselédügyek rendezésével.

Általános a panasz, hogy elvéve kapunk jó, szorgalmas, tisztas életű, ügyes, tiszta és megbízható cselédet. A háziasszonyok valóságosan kétségbe vannak esve a mostani állapotok felett. És bár mindent megtesznek arra nézve, hogy állandó cselédek legyenek, fáradozásuk kárba vesz, mert a cselédek nagy része oly igényekkel lép fel, hogy azokat teljesíteni teljes képtelenség. Nemcsak tehát, ha azok szakadatlanul változtatják helyüket, kötelességeiknek vagy

sehogyssem, vagy csak immel-ámmal felkelnek meg, nem segítségére és hasznára vannak a háztartásnak, hanem fizetett ellenségei gazdájuknak és sokszor több bossúságot okoznak megbízhatatlanságukkal, dologtalanságukkal és szaporán pergó nyelvükkel, mint hasznot hányd el vessd el munkájukkal.

A megbízható jó cseléd áldás a háznál, ellenben nincs nagyobb lélekvesztés a rossz cselédnél. Nem csak a ház csöndjét, békés munkarendjét zavarja meg, hanem a háztartás kiadását is szaporítja léhaságával, dologtalanságával. Mivel pedig a legtöbb ház kénytelen cselédet tartani, de másrészt immár türelmetlen a cselédek nagy részének garázdálkodása, nagyon szükséges volna, ha a hatóság is védelmére kelne valami uton-módon a cselédirtó házaknak.

Nem akarunk most a cselédirtó törvény bírálatába bocsátkozni, mert bizony édes kevés gyakorlati ész olvasható ki szakaszaiból. Rövid-velő foglalatja e törvénynek nem más, mint a cseléd jogokkal bír, ellenben a gazdának csak kötelességei vannak cselédeivel szemben. És bár, mi méltányoljuk a körülöttünk foglalatlan cselédek nehéz helyzetét, nem úgy értelmezzük a gazda és cseléd között levő viszonyt, mint a hogy azt a mi boldogtalan, gyakorlatban be nem való cseléd törvényeink megírta. Mert emberi dolog a cseléddel jól bánni, bérét emberségesen megadni, de ezzel szemben a fizető gazda joggal megvárhatja, hogy jó fizetésért becsületes munkát kapjon.

Első sorban is szigorubban kellene ellenőrizni a cselédhelyező intézeteket. E tekintetben nem ártana a németektől tanulni. A szakadatlanul ide-oda bolyongó cselédek a cselédszerző intézeteknek nem kellene elhelyezni. Ki nem jelöljük meg e helyütt azon intézkedéseket, melyek a meglévő bajokat orvosolják, ellenben a hatóság nagyon bőlesen cselekednék, ha e tekintetben valamiképpen segítenének a cselédügy jobb karba hozatalán.

Feltétlenül korlátozandó, vagy egészen megszüntetendő volna nálunk az a mucsál szokás, hogy a piac-utcán cselédvásárok tartassanak. A mi jó van a cselédhelyező intézetekben, azt teljesen tönkréteszi ez a Debrecenben szokásos cselédvásár. Ugyszólván ellenőrzés nélkül vonul be minden féle vidéki kétes ekzsztencia és ami rossz és kellemetlen e szokásból származik, azt a nagy közönség nagy általánosságban a cselédközvetítő intézeteknek rójjá fel. Eppen azért leghelyesebb volna, ha ennek a piaci cselédfogadás szokásának megszüntetését maguk a hatóságilag engedélye

zett eselédhelyező intézetek tulajdonosai kérnék a hatóságától.

A helyi lapokban több okos cikket olvastunk a cselédügyről. Ne is hagyjuk annyiban a dolgot és igyekezzük tollunk erejével ezt az elhanyagolt mezőt megtisztítani a gyomtól és tövisektől. Mert igazán elmondhatjuk, hogy a cselédviszonyok nálunk türhetetlenek. Ne legyünk gyámoltalanok és hitessük el végre valahára magunkkal, hogy mégis talán erősebbek vagyunk mi, a kik jóélünk, mint a cselédek, akik a mi kenyérünk mellett találják meg életfentartásuk eszközeit.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 29.

A földmivvelésügyi miniszter tárcájának költségei irányzatát tárgyalta ma is. Igaz állam vagyunk és így a kormányzatnak egyik legfontosabbja a földmivvelésügy mégis régen volt a tanácskozó terem oly néptelen mint éppen ezzel az alkalommal. A legáldásosabb, hogy éppen az agráriusok hiányoztak. Zelinszky Róbertnek és Pávolyi Sándor grófnak semmi nyoma, de nemcsak a vezérek nem voltak itt, a közkatonák sem jelentek meg.

A romantikus félóra jóvái elmúlt a mikor az elnök az ülést megnyitotta.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után mindjárt a földmivvelésügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalására tértek át.

Bernáth Béla szerint a kormányzatnak nem szabad elzárkóznia ama szerencsétlenség elül, a mely az országot az állandó szárazság révén érte. — Kéri a kormányt, hogy segítsen a gazdákon.

A szőlőbirtokosok helyzetével foglalkozik ezután és azt mondja, hogy a

szőlőgazdák helyzete válságos. A bajt a borértékesítés kedvezőtlen viszonyaiban látja. A hordógyárosok gyakran válságos uzsorát üznek a kisgazdákkal, az államnak sok erdeje van, nem volna nehéz olcsóbbá tenni a dolgát. A boritaladó letárgyalását is sürgeti, ennek csak hasznát látná úgy a fogyasztó, mint a termelő közösség, sőt még a kincstár is. A borértékesítő szövetkezetek működését igen üdvösnök tartja, főképp a kis ember érdekében, a kiknek nincsen módjukban, hogy a külön pincézetet tartanak. Végzetül az olasz borvám dolgával foglalkozik és kijelenti, hogy nem fogadja el a költségelirányzatot (Helyeslés a baloldalon).

Kaas Ivor báró: A vámterületek dolgában az agráriusok ellen tartanak szükségletet semmi különös intézkedést, se az olasz borral, se Németországgal szemben. Az idei inséges esztendőben a magas árak már lehetővé tették, hogy a bécsi piacon amerikai kukorica és buza szerepeljen. A mi kis termésünket az agráriusok miatt nem akarják a verseny ellen megvédelmezni. Az agráriusok elhallgattak a papiros buza ellen küzdelmekben is. Hallgatnak éppen most a mikor a börzén tobzódna a fedezetlen határidő üzletben. Földmivvelésünket interzivebbé kell tenni. A részletekben eretesz is üdvös is intézkedést a kormány, de ezek az intézkedések nem sokat érnek, mert rólunk hiányoznak a helyes mezőgazdasági alapjai. A pénzügyminiszter minél kevesebb költséget engedélyez a földmivvelésügynek, a mely pedig a legjövvelmezőbb ág, a kereskedelmi miniszternek pedig mindig a földmivvelésügy ellen dolgoznak, például az öntözési csatornák a kereskedelmi kormány miatt nem jöttek létre. A költségelirányzatot nem fogadja el (Helyeslés a baloldalon.)

Visontai Soma a bortermelés dolgaról beszél. Magyarországon harmadféle állia ember él a bortermelésből s azért nagy figyelemmel kell kísérsnünk a gazdáknak ezt a jogát. Az olasz borvám dolgában kér felvilágosítást a kormánytól

majd pedig kijelenti, hogy pártállásánál fogva nem fogadja el a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Több szónok nincsen előjegyezve. A vitát bezárom. Szünet.

Szünet után Tallián Béla földmivvelésügyi miniszter szólal fel. Megállapítja, hogy a szárazság következtében az ország jelentékeny károkat szenvedett. A magtermés egyes Vidékek kivételével jó ugyan, de annál nagyobb takarmányhiány mutatkozik. Ezzel a súlyos bajjal komolyan kell foglalkozni. A kormány mindent elkövet, hogy az ország marhaállományát a veszedelemtől megmentse.

Ezután általános figyelem közt tárcájának programját részletezi a miniszter. Azt az elvet hangoztatja, hogy a föld jövvelmezőségének fejlesztésére kell törekedni. Fejetegeti a gazdasági oktatás fontosságát, majd az állattenyésztés ügyével foglalkozik. A szőlő és bortermelés kérdésénél hangoztatja a szőlők rekonstrukcióját. A központi pincészeteket felállítását feltétlenül szükségesnek látja. Kijelenti, hogy a borhamisítókkal szemben szigorúan fog eljárni. A bortörvény revíziójával a magyar bor régi jó hírnevét akarja visszaállítani. Miután még az erdészet, halászat ügyéről szól, kérte költségvetése elfogadását azzal a kijelentéssel, hogy tárcájának összes törvényeit revízió alá veszi.

A nagyhatású programbeszéd után a földmivvelésügyi költségvetést általánosságban, majd részleteiben is elfogadták, mire az ülés véget ért.

Egyház és iskola.

Felhívás. Felkérem a szünidei Jókai önképző kört tagjait, hogy a f. hó 30-iki szombati rendes gyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Hűség.

Irta: Roberto Bracco.

Renata levele Marcellóhoz.

Kedves Marcellom! Még mindig siratom szegény férjemet és siratni fogom talán nagyon sokáig. De téged ma is csak úgy szeretlek, mint ahogy szerettelek, amíg élt. Esküszöm.

És mégis bucsuzom tőled. Nem jöttél hozzám, hogy tiszteletben tartsd a gyászomat, köszönöm. A távolléted megkönnyíti a feladatomat, mert nem lett volna meg a kellő hőrságom, hogy szemtől szembe így beszéljek veled. Értsd meg. Csak röviden írok. A kezem reszket, Nem fogom megtalálni a kellő kifejezéseket. Igyekezzél hát megérteni. Most hogy özvegy és beteg vagyok; most, hogy egészen a tiéd lehetnék, egyedül a tied: feleségül kellene mennem hozzád, ha nem szakítanék veled. És aztán?... Elrontanánk egy dolgot, amely nagyon szép volt! A bününkben boldogog voltunk. Ha ártatlanok lennénk, csak olyan házastársakká válnánk, milyen nagyon sok van. A szerelmünk olyan nagy volt, hogy szüksége volt bünre. E bün nélkül a szegényes és közönséges törvényesség tunyaságában s a hétköznapiak együttlétben jelentékenyen kevesebbedni lenne kénytelen. Aztán mennyi veszély! Mennyi zaklatás! Végzetes módon kételkedni

kezdenél a hűségemben, mert tudod, hogy az első férjemhez sem tudtam hű maradni. És mialatt arra emlékezni, mily gondossággal titkoltam előtte az áruláso-mat; mily odaadással, mennyi figyelemmel, mennyi gyöngéd kimélettel környeztettem, hogy kellemessé tegyem az életét: a szerelmemnek minden bizonyítéka gyanút keltene benned. És még ennél rosszabb dolog is következne. Igen, én kedves Marcellom, végre még féltékeny lennél ó rá. Rettenetes! Ne mondj ellent. Az élő férj semmit sem jelent a feleségre s a szeretőre nézve; de a halott férj már valaki mind a kettő előtt.

Isten veled hát, kedves Marcellom. Isten veled! Válsunk el. Szeressük egymást a mult édes emlékeiben, Nehogy ezt a szerelmünket elpusztítsuk, szükséges a válás. Feltétlenül szükséges.

Renata.

*

Renata levele Luciohoz.

Kedves Luciom! Még egyre siratom szegény férjem és talán siratni fogom még nagyon soká. De szeretem önt ahogy szerettem, a mikor még élt. Esküszöm. És azért írok önnek. Már rég nem láttam. Ön tisztelte e fájdalommat, szükségét érezte annak, hogy távol maradjon tőlem, nehogy megzavarja bánatos óráim. csendjét. Jól tette. Az ön gyöngédsége soha sem tagadja meg magát. Erzelmei-

nek nemességével meg tud nemesíteni mindent, a mit szeret. — Tisztának érzem magam ön előtt és az is vagyok. Ez a nagy ára annak az áldozatnak, a melyet meghoztam, a mikor a szerelmünkben mind mai napig száműztem az édes bünt. De most?

Az, aki elválasztott bennünket, nincs többé. Véghetetlen jósága, a mely oly sok esztendeig hozzá kötött, már csak emlék, a melyet tisztelettel fogok tudni megőrizni a szívembe; és az a biztos tudat, hogy mindvégig hű maradtam a kötelességemhez, jogot ad nekem arra, hogy siettessem a boldogságomat.

Ma is azt mondom, a mit már régebben is sokszor mondtam: szeressük egymást. Csak azzal a különbséggel, hogy ennek a szónak ma pontosabb, határozottabb és emberibb jelentősége van. Igen ez a szó ma azt jelenti: a tied vagyok. Lucio, mi férj és feleség leszünk. Ha leánykoromban ismertél volna meg: az álmod, a törekvésed. forró vágyad: a becsületes és törvényes egyesülés lett volna. Mindig is ezt mondtad.

De fájdalom én már nem vagyok leány. Nem léphetek majd az oltár elé mirtuskoszorúval a fejemen De ehelyett azt fogom adhatni neked, amit egyetlen leány sem adhatott még meg a vőlegényének, amikor esküvőre ment: a hűség-

Miniszterkeresés.

— Orosz jelenet. —

A cár: Hány miniszterünk hiányzik?

A titkár: Kilenc. A belügyminisztert fölrobbantották, a finn minisztert agyonlőtték, az örményt agyonszúrták. A negyediknek a fejéhez úgy vágtak egy söröspoharat, hogy belehalt, az ötödiket bedobták a Névába, a hatodikat a vonat elé vetették, a hetedikkel elolvastatták a saját rendeleteit és rögtön megütötte a guta, a nyolcadik a harctéren halt meg és a kilencediket fenségéd akasztatta föl.

A cár: S ki él még?

A titkár: Witte és Kuropatkin. De az ő életüket sem biztosítanám rendes díjtételekkel. Witte lakása előtt tegnap hatvan kiló dinamitot és félmázsas ekrázitot találtak; ami meg Kuropatkit illeti, az Kuroki hurkán marad.

A cár: E' zo? Hiszen akkor nincs miniszterem. Ujakat kell kinevezni.

A titkár: Ezt már parancsolta fenségéd.

A cár: S mi az eredmény?

A titkár: Eddig semmi. Irtam Bitangunak, a moszkvai alkormányzónak, hogy vállalja el a belügyi tárcát, de mire a levelem odaérkezett, őt már lecsukták sikkasztás miatt. Erre irtam a főügyésznek, hogy legyen igazságügyminiszter, de kiderült, hogy ő segített megszöktetni Bitangut. Erre Pofonicshez fordultam, hogy lenne ő igazságügyminiszter, de az nem akarja otthagyni a kazáni kormányzóságot. Szeszföldéje van.

A cár: Hát senki se akar miniszter lenni?

A titkár: Senki. Körlevelet küldtek ki a biztosító társaságok, hogy fölbontják az üzletet azzal, aki miniszteri tárcát vállal.

A cár: Jó, jó, de miniszter mégis csak kellene.

A titkár: Hol vegyük? Iszákos Szergejev Iván kiszökött Berlinbe, hogy valahogy meg ne bízzuk, hasonlóképpen Csalagány Fedor Nikolaj is Nizzába ment csak hogy agyon ne üssék. Fél mindenki a miniszterségtől.

A cár: Mondtam már, hogy nekem miniszter kell.

A titkár: Fenséges uram, mindent megtettem, de nem lehet. Az udvari borbélynak is fölajánlottam a személye körüli tárcát, de nem fogadta el. Ehelyett ellopta a gazember az én szivartárcámat. A kocsisom sem akar földmivelési miniszter lenni. Csukanovnak a pénzügyminiszteri tárcát ajánlottam fel, de ő e helyett benyult pénztárcámba és kivett egy koronát! A közoktatási tárcát Palinovnak szántam, de az megrettent, hogy a diákok rövid zárattal kapcsolják hozzá valamelyik pétervári villamos kocsihoz.

A cár: Ő sem?

A titkár: Nem hajlandó lemondani igényeiről. Meg akarja őrizni állami méltóságát. Eppen úgy, mint Peperev főhadnagy, a gárda legeladósodottabb tisztje sem akar hadügyminiszter lenni. Nincs miniszterjelölt.

A cár: Hát nem jött egyáltalán ajánlat! Akkor talán ön?

A titkár: Gondoljon arra fenség, hogy vőlegény vagyok.

A cár: Ez enyhítő körülmény. No jó... Külföldi ajánkozás sem jött?

A titkár: De igen... most jut eszembe... jött egy.

A cár: Nos? Kitől?

A titkár: Pouly fiú kínálgatik quadrikájával és bikáival együtt!...

H I R E K,

Fehér liliom a ravatalon.

Fehér liliom hullását siratja a Sve-tits intézet békeszerető népe. Ifjan, virágos tavaszában életének elhunyt *Mária Emánuel* nővér, ki életét egy magasatos eszmének szentelte. Lemondott a világról annak hívságairól és fátyolt öltve elmékedés és tanítás közt osztotta meg óráit. Nem a csalódás, nem a szív bánata, tört reménye, elvesztett boldogsága vitték őt a szent falak közzé, hanem hivatása, melyre született. Nem undorral távozott

a zajgó, mulató világból, mert szelid lelke nyugodt derűjét is bevitte kis cellájába. Lemondott, mert a lemondásban magasabb gyönyört talált.

És hogy a béke házába lépett, dolgozott, fáradt, tanult és tanított szakadatlanul. Szelid lelke fenséges megnyugvást talált a munkában és imádságban. Magas női érték volt, lelke telve női erényekkel. Jóságáért mindenki szerette a kedves nővért és mikoron gyöngye szervezetét megtámadta a gyilkos betegség, a nővérek egyesült szeretetének vigasztaló, melegítő napja sugározta be egyszerű hajlékát. Mellette voltak éjjel-nappal aggódó lelkük gondos virrasztásával. Szeretet, köny és imádság egyesültek a mentés mentés munkájával, de hasztalan. *Mária Emmanul* a felől az Ur másképpen határozott örök végzésével. Tiszta lelkét felvitte magához az egekbe, hogy megossza boldogságát szerte, ki a jövődökért lemondott a világról...

A galamb lelke elszállott, a fehér liliom a porba omlott. Nem abba a porba, mely foltot hagy az ember lelkén, ha nem abba a porba, melyből vétettünk... Visszaadta lelkét Teremtőjének oly tisztán, amint azt vette... Hőfeher köntösét nemérte földi utjában semmi szenny és bizonyára angyalok vitték az ur elé, hogy csillagkoronát tegyen áratlan gyermeke homlokára.

Míg élt, dolgozott. Nevelt szeretetének színes sugarával és tanított ismereteinek világító erejével. Képzett tanítónő volt, sok tudással, rendszeres ismeretekkel, melyeknek gazdagításán szakadatlanul fáradozott. A női szív utólérhetetlen kedvességével közölte ismereteit, tudását növendékeivel és minden tanítványa szívéhez megtalálta azt a kulesut, mely

nek feltétlen biztosítékát. Én már egy férjhez hű voltam és hű voltam hozzád is. Renata.

*

Néhány héttel később.

Párbeszéd Lucio és Marcello közt:

Marcello: Hát feleségül veszed az özvegyet? Gratulálok.

Lucio: És te leszel az egyik tanu.

Marcello: Én? Miért épen én?

Lucio: Mert barátom vagy s barátja vagy Renatának.

Marcello: Én sohasem voltam a Renata barátja. Ellenben barátja voltam a férjének, az Isten nyugosztalja meg! És épen azért, ha őszinte akarok lenni, rám öpenséggel nincs kedvező hatással ez a házasság.

Lucio: De hiszen én alig ismertem a férjét. Miféle aggályaim lehetnének? Mitől tartsz?

Marcello: Semmitől, tudom. De én, aki a szegény embert még magam előtt látom, rosszalom a Renata házasságát.

Lucio: De azt csak meg fogod érteni, hogy előttem tisztának érzi magát. Mindvégig hű maradt a kötelességéhez és ez megadja neki a jogot arra, hogy boldogságát siettesse.

Marcello: Neki is, neked is a legteljesebb boldogságot kívánom; de vigyázzatok.

Lucio: Renata szeret s én imádom őt. Ez bizonyos.

Marcello: Nos igen, de az a nő, akit feleségül veszel, mégis csak özvegy.

Lucio: Aki megadja nekem azt, a mit egy leány sem adhat.

Marcello: És pedig?

Lucio: Feltétlen biztosítékát a hűségének.

Marcello: Mi által?

Lucio: Az által, hogy egy férjhez már hű volt.

Marcello: Igaz, ezt elfelejtettem.

Lucio: De én nem.

Marcello: A dolgom csak az a rossz, hogy a férj meghalt.

Lucio: Mit akarsz ezzel mondani?

Marcello: Csak azt... hogy a férj semmit sem jelent, amíg él.

Lucio: Köszönöm. És nagyon vigasztaló rám nézve, aki épen férjnek lenni készülök!

Marcello: A meghalt férj viszont egészen más! Az mindig valaki!

Lucio: Sohasem szerette az urát.

Marcello: De hiszen azt mondtad az imént, hogy hű volt hozzá!

Lucio: De nem mert szerette. Oh nem! Mert becsületes asszony volt.

Marcello: Vagy úgy, akkor hát igazad van.

Lucio: A tanum leszel tehát?

Marcello: Nem lehet.

Lucio: Udvariatlan vagy.

Marcello: Elhibeted, hogy Renata asszony nem lenne hálás neked e választásodért. Meg sem látogattam a mióta a férje meghalt. Már ez így van: szörnyen fogékony vagyok bizonyos benyomások iránt. Nem bírtam többet odamenni.

Lucio: Most a legjobb alkalmad van arra, hogy újra közeledhessél hozzá. Ne légy oly makacs.

Marcello: Nagyon is jó barátságban voltam a férjével. Bizonyos vagyok benne, hogy az egyházi vagy polgári esketési szertartás alatt nem látna szívesen.

Lucio: Ám jó. Feltárjam előtted a teljes valót? Hiszen épen ő kért meg, hogy hívjalak tanunak.

Marcello: Becsületszavadra?!

Lucio: Becsületszavamra.

Marcello: Ha csakugyan ő kért erre...

Lucio: Elfogadod?

Marcello: Nem bánom hát, igen... Elfogadom.

megnyitja a tanuló lelkét a Mester-előtt, ki a tudás magvát hinti el a fogékony lelkekben. Ragaszkodott is hozzá minden növendéke és én nem csodálom, ha ma könnyek és a megemlékezés virágai borítják azt a sirt, mely egy hivatását nagy lelkiismeretességgel betöltött ártatlan szívet takar.

Amilyen zajtalan és esőndes volt élete, oly nyugodt volt elmúlása. Mint az égbe visszaröppenő sugár, úgy távozott a földről boldogan, hogy üdvét elérte. . . Panasza nem nyitak tiszta ajkai, a vallás karjain lépett át az örökévalóságba.

Született, lemondott és virágjába sirba omlott. De nem halt meg. . . Csak porhüvelye hervadt el, hófehér lelke azonban a szeretet és tisztaság szárnyain felszállt az Alkotóhoz, hogy elvegye jutalmát. . .

Legyen mélységes hits, törhetlen bizalma, és szeretete jutalmazva fönna magas mennyeekben, emlékezete pedig legyen áldott azok előtt, kik ma virághullást siratnak felhantolt sirja felett. . .

* **Tolnay Kornél kitüntetése.** A m. á. v. debreceni üzletvezetője Tolnay Kornél, mint a hivatalos lapban olvassuk, első osztályú üzletvezetővé lépett elő. A hivatali pályán ezzel Tolnay Kornél az aránylag egészen fiatal férfi, elérte a legmagasabb fokot. De a kik az ő kiváló képességeit, munkaerejét, tudását és szakértelmét ismerik, tudják, hogy Tolnay emelkedése vasutügyi politikánk hasznára és dicsőségére — a mostani kitüntetéssel még nem ért véget. Nemsokára elkövetkezik az igazgatóságok széttagolása s az új szervezetben Tolnay Kornélra országos jelentőségű hivatás vár, melyet ő bizonyára úgy fog betölteni, hogy az országnak javára lesz.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. egyház templomaiban holnap vasárnap délelőtt 9 órakor a következők végzik az istentiszteletet: Nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban Biró Ferenc s. lelkész. Újtemplomban Uray Sándor püspök segédlelkész. Ispótytemplomban Papp László s. tanár. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspökségi titkár. Csapó kertben. Homokkertben szintén lesz istentisztelet a rendes időben.

* **Áthelyezett csendőrfőhadnagy.** Borhy Sándor csendőrfőhadnagyot a debreceni csendőr szakasz parancsnokot áthelyezték Aradra szárnyparancsnoki minőségben. Ez a hír azok között, akik őt ismerték, félig örvedetes, félig lehangelő hatást keltett. Azért, mert örvedtek előmenetelének, de sajnálják távozását. — Ugyanis Borhy Sándor már 10 éve, hogy a hajdumegyei szárnyparancsnokságnál van. Mint fiatal tiszt kezdte itt működését ennél az ország egyik legmozgalmasabb kerületénél és ez idő alatt szolgálata iránt a legnagyobb elismeréssel voltak felebbvalói. Borhy Sándor főhadnagy tehát már legközelebb elhagyja városunkat, mert a jövő augusztus hó-

nap elsején kezd meg szolgálati működését Aradon.

* **Eljegyzés.** K. Tóth Mihály dr. mezőrendőrkapitány eljegyezte Fehér Margit kisasszonyt. Ez a rövid hiradás két rokon lélek boldog egyesülését jelenti s bizonyára széles körben kelti a legtisztább, őszinte jó kívánságok viszhangját. Mert a mátkapárt az egész város uri közönségének osztatlan tisztelete övezi. Fehér Margit, a művelt, nemes szellemű bájos leány az évtizedeken át közbeesülésben élt néhai Fehér Herman leánya; K. Tóth Miska pedig az ország legköltőibb egyéniségű rendőrkapitánya, csupa szív és kedély, kibe mély érzés, uri természet, férfias egyenesség és hangulatos bohémvér egyesül. Nem ok nélkül hisszük tehát, hogy igaz, benső jókívánatainkkal mindenenk gondolatát fejezzük ki, midőn tövis nélkül való rórszás jövődőt kívánunk a boldog jegyeseknek, kiket az isten is egymásnak teremtet.

* **Előléptetések a m. á. v.-nál.** A hivatalos lap mai száma közzé teszi nagy számú államvasuti tisztviselők és alkalmazottak kinevezését és előléptetését. Ezzel a fizetésrendezés betetőzést nyer, Augusztus 1-én életbe lép a törvény, folyósítják a felemelt fizetéseket. Az előléptetések során több debreceni tisztviselő is előlépett. Köztük Podolszky Béla műhelyfőnök és Bartók Ágost felügyelő a II. fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatából az első fokozatba lépett elő. Az összes előléptettek száma néhány ezer. Előléptek a debreceni üzletvezetőség köréből: Szabó Lajos, Pfeiffer Gyula, Tarry Károly, Eckstein Márk, Irján János, Saly István, Kuthy Béla, Kula György, Radó József, Hepke Oszkár, Török Lajos, Margaretha István, Errovits, Gyula, Sziklay Jenő, Székely Gyula, Bernáth Ferenc, Donhoffer József, Dollinger Lajos, Rétyi Sándor, Henc Oszkár, Albert József, Kovarc Károly, Egerváry Béla, Békéssy Arthur, Nagy János, Gál Sándor, Tunák Ottokár, Vasváry Miksa, Haas Tivadar, Bohucky István, Lakatos Dániel, Séhe Ferenc, Nagy Imre, Pogány Ármin.

* **A távbeszélők vonalzavarai.** A tegnapi délutáni kis esővel járó vihar amennyi hasznát, annyi kárt is okozott. A vidék valamennyi telefont, távirda állomását úgy összevissza zavarta a vihar, hogy jó időbe tellett, míg a rend helyre állott s a beszélés és táviratozás zavartalanul folyhatott. Mintegy százhusz helyközi távbeszélő vonal mondta fel a szolgálatot. Ujfehértó alatt 7 vonalat rombolt össze a vihar, s több táviróoszlopott kidöntött. Debrecenben is huzamosabb ideig szünetelt a távbeszélőn és távirdán a közlekedés, sőt a központba a villám is beütött. Kárt azonban nem okozott.

* **Csendőrszárnyparancsnokság Szolnokon.** Szolnok város közbiztonsági állapotai sok kívánnivalót hagytak hátra az utóbbi időig, amikor végre a város csendőrségért folyamodott. Ezt meg is kapta ez év február 1-én, amióta aztán a viszonyok javultak is. Mint értesülünk,

Szolnokon most csendőrszárnyparancsnokságot létesítenek, amely szeptember hónap 1-én lép életbe. A csendőrszárnyparancsnoka lesz Virág László csendőrszázados volt aradi szárnyparancsnok.

* **Szociális gyűlés.** A péksegédek vasárnap a Korona szálloda dísztermében szociális gyűlést tartanak, amelyen helyzetük javítását fogják tárgyalni. Inkább csinálnának parókat a — hajszálakból, ami a zsemlyékben van.

* **Új csendőrhadaagy a csendőrségi szakasznál.** Az Aradra távozó Borhy Sándor csendőrfőhadnagy helyébe Goreczky Vilmos csendőrhadaagyot, budapesti szakaszparancsnokot helyezték. Goreczky Vilmos augusztus hónap 1-én veszi át a szakaszparancsnokságot.

* **Nagy betörések.** Csak a napokban adunk hírt a kassai, pozsonyi és aradi nagyobb szabású betörésekről, s most ismét két betörés híre érkezik. Az egyik a közelből — Nagyváradról, a másik ismét Aradról. E két utóbbiról a következő tudósításunk szól:

A helybeli bűnügyi osztályhoz tegnap délután csekély időközben két távirat érkezett. Az egyik azt tudatta, hogy tegnapi éjjel Aradon ismeretlen tettes Deutsch Bernát ékszerész boltját alkulescsal felnyitotta s behatolt az üzletbe és onnan tömérdek ékszert ellopott. Az ékszerek nagyjából női ékszerek voltak: fülön-függők, karkötők, medaillonok, lorgnonok, aranyórák, aranylánok stbbi. Az ellopott tárgyak között van két briliáns fülönfüggő, 12,000 korona értékben. Az összes ékszerek értéke mintegy negyvenezer koronát tesz ki.

A másik távirat Nagyváradról jött. Arról ad értesítést, hogy ott, körülbelül a f. hó 16—19-ike közti napok valamelyikében Boros nagyvárad ékszerész üzletének redőnyét szintén ismeretlen tettes alkulescsal kinyitván az üzletbe behatolt, s onnan több és különféle aranygyűrűt, férfi és női aranyórát, medaillonokat, joujoukat, női arany lorgnonokat, női nyakláncokat, férfi aranylánokat, különféle fülbevalókat, jegygyűrűket, pecsétgyűrűket, kézelőgombokat, órákat és nyakkendőket, mintegy tizenháromezer korona értékben.

A debreceni rendőrség mindkét ügyben bevezette a nyomozást.

* **Katonai hír.** Oláh Károly városi tanácsnok a budapesti I. honvéd ker. parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálatkülső viszonybeli II. osztályú százados augusztus 1. kötelezettséggel a honvédség kötelékéből elbocsájtott.

* **Elhalasztott esküvő.** Dr. Szende Adolf, nyirbátori orvos, Adler Farkas hajdusoboszlói birtokos veje, ma Nyirbátorban elhunyt. A gyászeset következtében az elhunyt leánya Mariska és Lukács Emil dr. debreceni ügyvéd az e hó 31-ére kitűzött esküvőjüket elhalasztották.

* **A sánta gyermek fürdőköltségei.** A szerencsétlen kis sánta Szana Róza fürdőköltségeire ujabban két névtelen jótétől 1—1 korona adományt kaptunk.

Ezzel együtt eddig összesen 59 korona és 60 fillér gyűlt egybe. A kis béna augusztus 2-án édes reménységgel, hogy végkép meggyógyul, Félix-fürdőre utazik, hol az igazgatóság rendkívüli kedvezményben részesíti. Mivel még is 100 korona szükséges, hogy a beteg gyermek meggyógyulhasson, felhívjuk nemes szívű olvasóinkat a kegyes adakozásra. Különösen ajánljuk figyelmébe a szerencsétlen gyermeket a három nőegyletnek, név szerint a katolikus Szent Erzsébet nőegyletnek, a református jótékony nőegyesületnek és az izr. nőegyletnek. Lehetetlen, hogy e három kegyes célu nőegyesület vagyonából ne juthatna némi kis összeg egy oly beteg gyermek fölsegítésére, aki épségét, munka birását, kereset képességét szerezhethé meg a jószívűek adományára révén.

* **Tűz.** Tegnap délelőtt 9 óra tájban tüzet jeleztek. A tözoltóság nyomban kivonult a veszedelem helyére, s a tüzet csakhamar elfojtotta. Egy főlser égett el a Hajnal-utcán, a kár jelentéktelen.

* **Tehenek a nagyerdőn.** Azt hallottuk, hogy a hortobágyi jószágok az erdőszélig hajtottak, de azt csak tegnap tapasztaltuk, hogy a jókedvű barmok az erdő parkjában tartják uti sétájukat. Gyermekcsoport verődött össze ott, hol a laikonyhás sátrakat szokták felütni és vigan játszodoztak. Egyszerre azonban nagy lett a riadalom. Nyolc jól táplált tehén valóságos kékvők szökdecseléssel zohant a gyermekseregnek. Természetesen kiki a menekülésre gondolt. A neki szilajosodott tehének azonban a visongástól vérszemet kapva, gyönyörrel üzték a futókat. Baj azonban az ijedtségen kívül nem történt, de történhetett volna. A pásztor bizonyára elaludt a nyári eső áztatta fűben, az őrizet nélkül maradt tehének pedig berándultak gyerekeket ijesztgetni.

* **Beteg apácanövendék.** Alig hunyt el Mária Emmanuella nővér (Gehl Margit), tifuszban, már újabb betege van a Svetits-intézetnek. Tegnap vitték be a közkörházba Tóth Mariska kiskunmarjai születésű apácanövendéket, akin szintén a tifusz jeleit állapította meg az orvos. Mi nem szándékozunk rémhíreket forgalomba hozni a Svetits-intézetéről, de ajánlatosnak tartanók, ha az intézet megvizsgálná az ivóvíz egészséges voltát, a mely — állítólag — a többrendbeli megbetegedésnek szülőke.

* **Szücsességéből milliomos.** Egyik fővárosi szállodának néhány nappal ezelőtt érdekes vendége volt. Egy milliomos, aki tíz év előtt még szegény szücsesség volt. Millauer Károlynak hívják s 1864-ben született a szepesszégi Podolinban. Atyja szegény, földközragadt paraszt volt. Millauer Károly Budapesten megtanulta a szücsesterséget. 1898-ban kivándorolt Amerikába s New-Yorkban telepedett meg. Mindjárt az első héten kapott egy amerikai szücsárugyárban munkát és egy év alatt első munkás, majd munkafelügyelője lett ennek a gyárnak évi 10,000 dollár fizetéssel. A derék munkásiban a gyár igazgatója, Kaiser Manfréd, elsőrangú erőt fedezett fel és miután becsületességét is kipróbálta, maga mellé vette társának; utóbb egyik unokahugát is feleségül adta hozzá. Öt évvel ezelőtt Kai-

ser meghalt és milliót érő vagyona Millauer feleségére szállott. Millauer, akinek időközben egész családja elhalt, pénzzétette egész vagyonát és hazajött Magyarországra. Szülőföldjére utazott, birtokot vesz és gazdálkodni fog.

* **Még egy tabló.** Lapunk legutóbbi számában írtunk a gazdasági tanintézet csoport képéről, mely Latzer József fényképész Piac-utca 44 szám alatt lévő műtermének a kirakatában látható. Tegnap reggel óta egy óriási nagy csoport kép vonza az ara járó kelő közönséget Varga József butorkereskedő Piac-utcai kirakatához, ahol az ev. ref. főgimnázium érettségét végzett hallgatói vannak közszemlére kitéve. A csoportosítás és minden egyes kép szép és művészi, ami magától értetődik, mert ez is Latzer József műterméből került ki. A csoport képben van a szerencsétlen véget ért Zelovics fényképe is.

* **A chicagói nagy sztrájk.** Amerika egyik legnagyobb sztrájkja Chicagóban játszódik le most. A chicagói mészáros-sztrájk az egész városra óriási hatással van, tekintve attól a nagy károktól, a melyet a sztrájk az amerikai és angol husiparcon okoz. Valóságos ostromállapot uralkodik most Chicagóban. Ezerekszáz revolverrel felfegyverkezett rendőr igyekezik a rendet fentartani, de számuk és erejük nagyon is gyenge a sztrájkolókkal szemben. Különösen az aszszonyok izgatnak, akik a sztrájkolókat kitartásra buzdítják. A husiparosok azt állítják, hogy kibírják a sztrájkot s elegendő munkással rendelkeznek.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Lember Ferencné szül. Tóth Mária ev. ref. 60 éves; Gehl Margit Mária Emmanuella róm. kath. 25 éves; Kovács István Gábor róm. kath. 6 hónapos; Kövér Imréné szül. Sóska Zsuzsanna ág. ev. 41 éves; Szabó József ev. ref. 11 hónapos; Albert Józsefné szül. Kordás Mária ev. ref. 36 éves; Tokaji Juliánna ev. ref. 15 éves; Kádár Istvánné szül. Ménes Zsuzsanna ev. ref. 59 éves; Makai Károly ev. ref. 42 éves; Daróczy Sándor ev. ref. 45 éves.

* **Furfangos paraszt.** Pár nappal ezelőtt be állított a Gebauer félsz érekeporosó gyárba egy paraszt s kétszáz métermással szénát kínált megvételre, mászanként 5 koronájával. Meg is kötötte a szerződést Vas Hugóval a gyár irodavezetőjével annak rendje és módja szerint. Még 50 korona előleget is kapott. A paraszt Szabó Lajosnak nevezte magát s a Péterfia 42 számú házat mondta be lakásának. A gyár azonban hiába várta a szénát. Jelentést tett a rendőrségnek, s akkor derült ki hogy Szabó Lajos sosem lakott a Péterfián.

* **Orfeum a Dobozi temetőben.** Sipos Zsófi, Láng Anna és Kozma Eszter a festett deszkák gyönyöreire vágytak. Megirigyelték Angelotti csillagaitól a huszárokat. Elhatározták tehát, hogy társulatot alakítsanak. Nem kérték ugyan engedélyt erre a főkapitánytól, hanem azért felállították az orfeumot a huszár laktanya közelében, a Dobozi temető szomorú fűzfái között. Ott rendeztek estenkint előadásokat a huszárokkal. Azonban az előadásokat zajos voltuk miatt a rendőrség betiltotta, s a három csillagot eltoloncolta.

* **Öngyilkos cselédeány.** Az ujjehértői tanyán Boros Juliánna cselédeány meg akart válni az élettől. Öngyilkossági eszközzel az annyira szokásos marólug

bevételeit használta. Azonban szádéka nem sikerült. Tegnap szállították be Debrecenbe a közkörházba, ahol nyomban megvizsgálták és állapotát nagyon súlyosnak találták. Ki is akarták hallgatni, de ez lehetetlen volt, mert a maró szóda annyira összerágta belső részét, hogy a torokszűkülés folytán nem is tud beszélni. Öngyilkosságának oka tehát ismeretlen.

* **Majomtársaság Debrecenben.** Varukovics Jucó és társai 5 majommal jártak házról házra Debrecenben s mutatványokat rendeztek. Mindet befogták s a központra szállították.

* **Megkínzott cseléd.** Berger Dezső Kossuth-utcai lakos cselédje; Tripon Anna már régebb óta nagyon gyöngékedett, úgy hogy alig tudta szolgálatát teljesíteni. Föl is mondott a gazdájának, aki azonban nem akarta azt tudomásul venni. Sőt mi több, kiméletlenül elverte a szegény leányt. Tripon Anna följelentette gazdáját a rendőrségen, a mely megindította az eljárást. A cseléd azután kíváncszorgott a körházba, ahol megvizsgálták sérüléseit és nyomban ott is tartották. Állapota elég súlyos, de azért fölgyógyul, mert jelenleg gondos ápolásban részesül.

* **A piac legélénkebb helyén egy-üzlethelyiség kiadó.** Cim a kiadóhivatásban.

x **Új képes lapok dupla színű debreceni és hortobágyi 40 féle felvételben,** ismét eladóknak előnyös árak mellett kapható egyedül Pongrácz Géza papirkereskedésben Debrecen (Bika szálloda mellett) Ugyanott: egy jó családból való fiu tanulóknak felvéteik.

* **Tanulóknak egy jó családból való fiu Pongrácz Géza papirkereskedésben felvéteik.**

Valódi Panama kalapok 2 frt. 50 Feketénél.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Plehve.

Az orosz zsarnoki hatalom erőszakos képviselőjének Plehve belügyminiszternek meggyilkolásával foglalkozik az egész világ. Mely megdöbbenést keltett az iszonyu bombamerénylet, de a világsajtó csaknem kivétel nélkül nyíltan hangoztatja, hogy Plehve rettenetes ember volt, a ki ugyszólván kihívta a véres bosszuállást.

A merényletről s részleteiről újabb távirataink ezek:

*

Pétervár, jul. 29. Az orosz távirati ügynökség jelentése. Azt hiszik, hogy Plehve miniszter gyilkosának társai is vannak. A tettes nevét semmiáron sem akarja megmondani. A bomba, amelyet használt, hosszú bádogdoboz volt robbantó anyaggal és apró fém darabokkal megtöltve. Azt, hiszik, hogy a tettes több napig ama vendéglőben lakott, a mely előtt a robbanás történt. A megsebesültek számát 18-ra teszik. Eddig

azonban csak hat sebesültről tudni, ezek között van két tiszt, egy nő és egy gyermek. A robbanás oly heves volt, hogy az összezuzott kocst szilánkjai Plehve testébe is hatoltak. Fejét majdnem teljesen leszakította a bomba. A tettesen vasuti hivatalnoki sapka volt. A varsói pályaudvar közelében lévő kápolna épen maradt.

Páris, jul. 29. Az összes francia lapok felháborodással írják Plehve orosz belügyminiszter megöléséről, különösen azért, mert a forradalmi pártok még abban az órában se szerelnek le, amikor a haza súlyos csapások alatt szenved.

Pétevár, jul. 29. A hivatalos közlöny, mely ma gyászszegélylyel jelent meg, Plehvenek hosszú rekrológót szentel.

A bombamerényletről azt jelenti ez a lap, hogy a merénylő a bombát az ugynevezett polgárhidról dobta a miniszter kocsjára alá. A kocsi is áldozatul esett a robbanásnak. Kilenec járókelő, köztük egy asszony és egy három éves gyermek könnyen sérült meg. A tetest, ki néhány helyen könnyen megsérült, a helyszínen elfogták. A nevét nem akarja megmondani. A vizsgálatot a kerület vizsgálóbírója vezeti.

Pétevár, jul. 29. Plehve bombavető gyilkosa Ocbinski herceg elzülött fia. Plehve kocsjára páncélozva volt, csak bomba árthatott neki. A rendőrség számos házkutatást és letartóztatást végzett.

EGYLET

Meghívás. A Szt.-László dalegylet igen tisztelt választmányi tagjait kérem, sziveskedjenek f. hó 31-én, vasárnap délután 2 órakor, a szokott helyen megtartandó választmányi ülésén megjelenni. — Tárgy: folyó ügyek. Debrecen, 1904. július 28. Bárdossy Gyula elnök.

SZINHÁZ.

— (Sziatársulatunk M.-Szigeten.) A debreceni szintársulat két hónapi szünet után ma este kezdi meg újból működését. Ma lesz az első előadás M.-Szigeten, ahol társulatunk szeptember végéig fog játszani s aztán visszatér Debrecenbe. A m.-szigeti elsőheti műsor a következő: Julius 30-án (először) Hajduk hadnagya, operett. Julius 31-én d. u. Lengyel zsidó szimű. Julius 31-én este Sárga csikó, népszimű. Augusztus 1-én Arany ember, szimű. 2-án (először) Sötétség, szimű. 3-án Katalin, operett. 4-én (először) Herbelin papa, bohózat. 5-én Bob herceg, operett. 6-án (először) Sursum Corda, szimű. 7-én d. u. Kaméliás hölgy szimű, este (először) Fecskék, operett.

TÁVIRATOK.

A király dédunokája.

Rózsabegy, jul. 29. Királynak unokája: Erzsébet bajor hercegnő, Seefried Ottó gróf neje ma reggel egészséges fiú gyermeket szült. Ugy az anya, mint az ujszülött állapota kielégítő. Az örvendetes családi eseményről Seefried gróf táviratilag értesítette a királyt.

Port-Artur ostroma.

London, jul. 29. Yokobáwoból és Sarghaiból érkezett táviratok jelentik, hogy a japánok megkezdték Portartur általános támadását.

Fenyőt elítélték.

Budapest, július 29. A budapesti büntetőtörvényszék Langer Jenő dr. bíró elnöklete alatt ma tárgyalta Fenyő Sándor többször ismertett bűnügyét. Ez év április 23-án délután 5 óra tájban egy fővárosi építész dr. Szilágyi Arthur Károly ügyvéd útján azt a panaszt emelte a rendőrség előtt Fenyő Sándor ellen hogy 15 éves lányát egy Eskü uti ház kapuja alatt erkölestelen módon megtámadta. A panaszos vádja szemérem elleni vétségre irányult, de a kir. ügyészség a cselekményt szemérem elleni erőszak büntetnének minősítette, s miután Fenyő Sándor időközben külföldre távozott, elfogató parancsot adott ki ellene. Fenyőt ezen elfogató parancs folytán Sargausban Svájc területén letartóztatták.

S a kiadatási eljárás befejezése után haza szállították s itt ellene a kir. ügyészség indítványára a bíróság elrendelte a vizsgálati fogságot. — Felfolyamodására azonban a kir. ítélőtábla 5000 korona biztosíték ellenében szabadlábra helyezését rendelte. — A mai, közvetlen időzéssel kitűzött főtárgyaláson az ítélőtábla tagjai dr. Kramasza Imre és dr. Zleischer Kornél bírák. Az ügyészséget dr. Keserü Lajos kir. ügyész képviseli, a védelmet pedig dr. Pollák Illés ügyvéd látja el.

Mint szakértő orvosok dr. Nunick Károly, dr. Szchaffer Károly törvényszéki orvosok és dr. Salgó Jakab egyetemi magántanár vesznek részt a tárgyaláson. Tanuként bevannak idézve Korb Floris, ifj. Aprily János, Hlavacsér Márton, Leicht Matild, Szilágyi Ignác, Leitner Mihály, Szeghő Ottó, Aczél Károly, Neumann László, Mitrovitz Adolf. Elnök megnyitva a tárgyalást, a beidézett felek és tanuk megjelenésének konstatálása után az ügyész előterjesztésére, amelyhez a védő is hozzájárult, elrendelte a zárt tárgyalást. — A kir. törvényszék este 9 órakor hirdette ki az ítéletet. Fenyő Sándort a törvényszék szemérem elleni erőszak büntetnéért kilenc hónapi

börtönre ítélte. Az kir. ügyész az elítélt letartóztatását javasolta, a törvényszék azonban elutasította az ügyész indítványát.

Csáky Napoleon örült.

Bécs, jul. 29. Csáky Napoleon grófot örültség miatt gondnokság alá helyezték.

Megtámadott szerkesztő.

Trieszt, jul. 29. A Gasctius szerkesztőjét Verk Jánost éjjel három ember orozva megtámadta. Köztük volt Orlando, a Sole című lap szerkesztőjének testvére, Orlandot letartóztatták.

Gabonatözsde.

Budapest, július 29. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngö. Bányadt irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Bgyébb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb. Idő: borus

Buza áprilisra	9.87—88
„ októberre	7.74—75
Ros áprilisra	6.84—85.
„ októberre	000—00.
Tengeri áprilisra	6.47—48.
„ októberre	6.58—59
Répe	10.65—75.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A ki megszerette a fegyházi életet. Till Ádám pécsi napszámos nagyon megszerethette a fegyházi kosztot, mert onnan szabadulni sem akar.

A váci fegyházban most üli le Till a halált okozott súlyos testi sértés miatt ráért 5 évet, s a fegyház igazgatója épp most készült 5 feltételes szabadlábra engedni. Midőn a fegyenc erről értesült, odaszólt fegyencársaira:

— Majd teszek róla, hogy ne kerüljek ki innen!

S azonnal jelentkezett a fegyház ügyésznél s annak elmondta, hogy a lelkét még egy másik bűn is nyomja. — Még 1893-ban ugyanis a Pécs melletti erdőben találkozott Schwarc Teréz fiatal leánnyal, a kinek szerelmi ajánlatot tett s mivelhogy ez visszautasította az ajánlatot, úgy ütötte fejbe, hogy beleszédült. Az így tehetetlenné tett leányt aztán a nála talált kötéllel felakasztotta egy fára.

A megindult vizsgálat kiderítette, hogy a Till által előadottak a való ságnak megfelelnek s hogy annak idején a talt hullát boncolás nélkül temették el, mert mindenki azt hitte, hogy Schwarc Teréz öngyilkos lett.

Ezek után Till a pécsi esküdbíróság elé került, a melynek főtárgyalásán a vádlott ismételtén bevallotta tettét s szinte rossz néven vette, hogy védője elévülés címén kifogást tett a tárgyalás megtartása ellen.

Till védője ugyanis azt vitatta, hogy minden büntett tíz év alatt elévül, s mivelhogy ezen büntett 1893 június 21-én követtetett el, ez már elévült. Az esküdtek igazmondása alapján, a törvényszék bűnösnek mondotta Till Ádámot a szándékos emberölés büntetésében s ezért öt évi fegyházra ítélte a vádlottat.

Till védője a királyi kuriához folyamodott semmisségi panaszával, mely ma Sebestyén Mihály elnöke alatt, Katona Béla koronaügyész helyettes indítványára, hozzájárult az esküdtszék ítéletéhez kimondván, hogy mivelhogy a szándékos emberölés büntette 10—15 évig terjedő fegyházzal büntetetik, az elévülés is csak 15 év elmultával következik be.

§ Szabadoneresztett maffiavezérek. Ez év május havában a főváros egyik elhagyatott utcáján ismeretlen orgyilkosok lezsurtak egy kápolnai József nevű péksegédet. A megejtett rendőri nyomozás csakhamar kiderítette, hogy Kápolnait saját társai akarták láb alól eltenni azért mert az nem akarta magát alávetni a péksegédek titkos szövetezete rendelkezéseinek. Az orgyilkosok: Korupka Péter, Stark Béla, Stefanics Kálmán, Tatár Dénes, Molitorisz, Diller és Sándor nevű péksegédek voltak, kiket a rendőrség le-

is tartóztatott és vizsgálati fogságba helyezte. A vizsgálat eleinte szándékos emberölés büntette címen indult meg ellenük, de mert utóbb Kápolnai sulyos sérüléseiből felgyógyult, dr. Varga kir. ügyész ma csupán sulyos testi sértés büntette miatt adott be ellenük vádiratot, melynek alapján dr. Kiss István vizsgálóbíró ma délelőtt Korupka Pétert, Stark Bélát és Stefanics Kálmát, mint a kiknek a büntett elkövetésében legkevésbébb részük volt, ideiglenesen szabad lábra helyezte.

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin
 a bőrt fehérre és gyöngéddé teszi
 Mindenütt kapható.
Glycerin szappan
 úgy felöltöknél, mint gyermeknekél a leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schuhauts, Frühwald, Breus Károly és, Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobb eredménnyelhasznált.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fényerém mindenféle világos és fekete bőrnek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pécsetes, sárga vagy barna bőrtnek a Lyosin egészen új fényt ad.
 Alapított 1832. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körút 24. (Briefadresse Wien III.)
 Wasche kaufte Sien nur Brunnenseife. Mindenütt kapható.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvaságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szepöl s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használható **Harmat-arcpor**, mely az arcnak üdítő poudert, a harmat-crème színben kapható u. m.: fehér, rózsás s krém színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoz** ára 50 fill. **Nagyobb doboz** 1 és 2 kor.
A Molitergin a legkiválóbb arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehéríti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön a napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrovidebb idő alatt üdévé, finommá teszi. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérre, puhává változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Dr. Borsos-féle
Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajszesz** ára 1 vagy 2 korona.
Növényi hajkenőcs. Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan hatású anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!
Egy tégelyhajkenőcs ára 1 korona
A Mihalovits-féle iztelen csukamáj olaj teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undok nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle
 China-bor.
 China vas-bor. { Egy üveg ára
 Conduangor-bor. { 1 korona 60 fill.
 Pepsin-bor.

Szemorodai borból kiváló gondtal készült gyógyborok, étkek melyek gyógytérképükben versenyeznek minden s semmi készítménnyel.
 Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszer, különlegességekből.

Mosóférfi ruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i
magyar gyártmány, ●
I öltönyre való

● ● 3.50—5 frtig,
DONOGÁN és SOMOSSY

Kucz József és Tsa utóda cégével,
Debrecen, Kistemplombazár.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdu-
sági bajuszpedrő haszná-
lata által, mely legjobb
az összes bajuszpedrő
készítmények között. A
bajuszt nem törí, nem
téli, mindég szép állás-
ban tartja és soha nem
keményedik meg.

Egy doboz 50 fill.

Kapható:

Dr. Rotzschel V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerész
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszeráránban

A minőség	A FÖLDES-féle Margitcrème legjobb a világon. Hatása csodás.	Legkitűnőbb a nap és
	lőrésére, tökéletesi- ésére és fenntartá- ára legkitűnőbb és egbiztosabb a vegy- iszta teljesen ártal- matlan	

FÖLDES-féle Margit Crème

Ezen világhírű arckenőcs
pár nap alatt eltávolít
széplőt, ajfoltot, pattanási
bőrrákát, (Mitesser) és min-
den más bőrbajot. Kisimítja
a ráncokat és az arcot,
fehérré, simává varázsolja
üdit és fiatalít.

Á: kis tégely 1 k. nagy 2 k.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-
küldése után küldi a készítő:
FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.
Kapható minden gyógyszeráránban, drog-
riában és illatszerek-kereskedésben.

Kiváló toilett-cikkek:

Margit-hőgypor
(3 színben) K. 1:20
Margit-szappan 70 f.
Margit-foppép I.—K.
(Zahnpaste)
Margit-arcvíz I.—K.

Főraktár:
Földes Kelemen
gyógyszerész
ARAD.

Hőgyporok részére nekku-
lözhetetlen!
Legjobb szépitőszerek.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén felhívom tisz-
telt virág kedvelő közönséget hogy kertészeti te-
lepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden
kigondolható növények szép erőteljesek és nagy
mennyiségben legnagyobb választékban olcsó árban
kaphatók!

vásárolt növények haza szállítanak esetleg ki is illetetnek
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel

Paczelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám
alatt van Debrecenben.

ad. 39901. számhoz B.

Árlejtési hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi június hó 25. napján
39901. szám alatt kelt leiratára Hajdúvármegye törvényhatósági bizott-
sága f. évi július hó 25 napján 214—4943. Egy szám alatt hozott határo-
zatával elrendelte, hogy a beruházásokról szóló 1904. évi XIV. törvények
alapján a vármegyében az 1904—1905. évben kiépítendő törvényhatósági
közutakhoz szükséges kőanyagoknak beszerzése nyilvános versenytárgya-
lás útján biztosítsák.

A beszerzendő kőanyagok mennyisége a következő:

évben	terméskő m ³	kavics m ³	zuzalék m ³	Összesen m ³
1904.	11.500	7600	900	20.000
1905.	34.600	22.700	2700	60.000
Mindössze:	46.100	30.300	3600	80.000

Ezen kőanyagok beszerzésének biztosítása céljából f. évi augusztus
hó 6. napján délelőtti 10 órakor Hajdúvármegye székházában levő hiva-
talan helyiségben zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Ajánlatok külön az utalapkőre, és külön a kavicsra és zuzalékra, vagy
együttvéve az összes kőművekre, úgy az évenkénti, valamint az összes
kőanyag-szükségletre,— főleg a Tokaji, Tarcsl, Királyháza, Kissebes
vidéki s csakis a pályázati részletes feltételekben körülírt minőségű kő-
vekkal tehetők.

Az ajánlati költség után számítandó 5%-nyi bánatpénz már előzetesen
a debreceni m. kir. adóhivatnál leteendő és az ennek megtörténtét igazoló
pénztári nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata az aján-
lathoz csatolandó.

Az ajánlattal továbbá bemutatandó a felajánlott kőanyagokból 2—2
drb., —az ajánlattevő pecsétjével ellátott mintakő, és amennyiben a
felajánlott kőanyagok a Budapest kir. József műegyetem műszaki mecha-
nikai laboratóriumával kapcsolatos kísérleti álmás álltal már megvizsgál-
tattak, az ezen hivatalos vizsgálatokról kiadott bizonyítványok 1—1 hite-
les másolata is.

Az ajánlatok a kitűzött határnapnak délelőtti 9 órájáig hivatalos
helyiségben nyújtandók be.

Az ezen kőanyag beszerzésére vonatkozó általános és részletes felté-
telek és szerződési minta a debreceni kir. államépítészeti hivatal hivatalos
helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők s a vállalati
feltételek átvehetők.

Kelt. Debrecenben 1904. évi július hó 26.

Rásó Gyula
kir. tanácsos alispán.